

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ
ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Одлуком Изборног већа Филозофског факултета од 28.06.2012. године. изабрани смо у Комисију за припрему извештаја о кандидатима за избор у звање РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА за ужу научну област ОПШТА ПСИХОЛОГИЈА, на неодређено време. На конкурс објављен 27.06.2012. године у Огласним новинама националне службе "Послови" пријавио се један кандидат - др Јелена Срна.

На основу увида у биографију, библиографију и садржај научних радова кандидата, подносимо Изборном већу Филозофског факултета следећи

ИЗВЕШТАЈ

Биографски подаци

Др Јелена Срна је рођена 24. августа 1951. године у Београду, где је завршила основну школу и гимназију. Дипломирала 1975. године на Одељењу за психологију Филозофског факултета у Београду, са темом „Феномен ејдетизма и испитивање могућности његовог везивања за иконичку меморију“. Ментор: проф. др Предраг Огњеновић. Трогодишњу специјализацију из медицинске психологије завршила је на Медицинском факултету у Београду 1982. године.

Магистрирала је 1991. године на Филозофском факултету у Београду са темом »Породична терапија поремећаја деце и адолесцената – повезаност структуре породице са њеним развојем, поремећајем и лечењем« (ментор: проф. др Јосип Бергер). Докторирала је 1996. године на истом факултету са темом »Покушај самоубиства у адолесценцији - породични контекст« (ментор: проф. др Јосип Бергер).

Стручно се усавршавала у области психотерапије и саветовања: из психотерапије деце и младих (1979), трансакционе анализе (1980-1981), брачне и породичне терапије (1984 -1988), когнитивно – бихевиоралне терапије (1990), психотерапије насиља (1997-2000). Националну лиценцу за бављење психотерапијом добила је 1997. од Друштва психолога Србије, а европски сертификат (The European Certificate of Psychotherapy) од Европске асоцијације за психотерапију (ЕАР), 2002. године. Студијски боравци: у Енглеској, 1981. (стипендија Британског Савета) и 1986. (стипендија Републичке заједнице за науку СРС).

По дипломирању је прво радила на одређено време као сарадник на истраживачком пројекту Института за алкохолизам и наркоманије у Београду (1975), као професор психологије у гимназији у Старој Пазови (1976) и клинички психолог у Медицинско-педагошком саветовалишту у Новом Саду (1977). Од 1977-1995. др Јелена Срна је била је стално запослена као клинички психолог и

специјалиста медицинске психологије на Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину у Београду.

На Одељењу за психологију Филозофског факултета у Београду др Јелена Срна ради у континуитету од 1995. године, прво као асистент, а од 1997. као доцент. У звање ванредног професора је изабрана 2002. и реизабрана 2007. године.

Др Јелена Срна је добитник награде „Живорад-Жижа Васић,, за популаризацију савремене психологије 1993. године, коју додељује Друштво психолога Србије и награде „Трећи пут“, за допринос развоју неконфликтног и свеобухватног приступа бављењу ратом и ратним злочинима 2009. године, коју додељује Виктимолошко друштво Србије.

Објављени радови

Као што се из приложене библиографије може видети, др Јелена Срна је до сада објавила укупно **116** научних и стручних радова. У периоду од *првог избора* у звање ванредног професора (2002) објавила је **48** радова, од чега у *последњих пет година* - **25** радова. У највећем броју ових публикација др Јелена Срна је једини и први аутор.

Квантитативно изражено, др Јелена Срна је у периоду од првог избора у звање ванредног професора (2002) постигла следеће научне резултате.

Укупно за све радове из категорија P10, P20, P30, P50 и P62: **32 бода**, без категорија P62 и P30: **24 бода**, а за радове из категорија P63-66 и P70: **7.9 бодова**.

У *последњих пет година*, за све радове из категорија P10, P20, P30, P50 и P62: **23.5 бода**, без категорија P62 и P30: **17 бодова**, а за радове из категорија P63-66 и P70: **4.5 бода**. Квантитативна анализа показује да је у оба временска периода и у свим категоријама научних радова, др Јелена Срна је испунила захтеве који су предвиђени Критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду.

Детаљнијом анализом садржаја ове обимне продукције уочава се да је оквир научног и стручног рада др Јелене Срне широк и интердисциплинаран (залази у различите области психологије и њој сродних дисциплина), а истовремено је и уско специјализован, пре свега у доменима психотерапије и социјалне патологије. Управо из ових домена су и најзначајнији радови др Јелене Срне, из периода после избора у звање ванредног професора.

У књизи „Психотерапија и саветовање - Теорија, пракса, истраживање“ (Београд, 2012, Завод за издавање уџбеника, стр. 220, Рецензенти: проф. др Миклош Биро и проф. др Јелена Влајковић) ауторка на систематски начин приказује савремени поглед на психотерапију као науку и професију, са оријентацијом на оно што је у њој базично и интегративно. Структуру књиге чини осам поглавља у којима се психотерапија сагледава из различитих углова: од нашире мета-перспективе, у историјском, социокултурном и развојном контексту, до основних концепата и елемената, циљева и функционисања, да би се завршила са критичким освртом на актуелни статус психотерапије и визију њене будућности

као науке и професије. Књига несумњиво потврђује високу компетентност аутора за област психотерапије.

Поред ове књиге, већи број радова др Јелене Срне посвећен је теоријском разматрању значајних питања из домена психотерапије као што су: развој интегративне мисли и професионалне етике у психотерапији, терапијска комуникација и специфични фактори промене, као и емпијским истраживањима ставова према тражењу професионалне психолошке помоћи.

Домену социјалне патологије припадају истраживања психолошких аспеката различитих облика насиља: вршњачког, породичног и ратног, као и путева превенције насиља и интервенисања на санирању последица које насиље за собом оставља.

У коауторској научној монографији *„Могући пут ка помирењу у Србији“* (Београд, Прометеј, 2008. 121 стр.) др Јелена Срна разматра психолошке аспекте помирења након ратних сукоба и емпијски проверава неке поставке свог модела помирења, прилагођеног садашњем времену и нашем социокултурном простору као и методе погодне за примену овог модела у пракси.

Монографија *„Насиље“* (Београд, ИП „Жарко Албуљ“, 2005. 59 стр.), је публикација из домена психолошке превенције карактеристичних проблема са којима се сусрећу млади у свом психолошком развоју. Монографија садржи научно утемељене информације о природи, карактеристикама и облицима, узроцима и последицама насиља, као и психолошким и друштвеним реакцијама на насиље. Конципирана је тако да на једноставан начин, кроз питања и одговоре, приближи ову сложену проблематику пре свега младима, али и одраслима који брину о њиховом васпитању и образовању.

У начину на који се др. Јелена Срна бави овим психолошки деликатним темама, поред научног и стручног препознатљив је и шири-друштвени значај. Овај је значај у највећој мери видљив у публикацији: *„Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања“* (2005, Београд, Влада Републике Србије, 24 стр.) који предстаља научно засновано, системско, мултидисциплинарно и мултиресорско друштвено решење које се примењује на територији Србије. У Потоколу су прецизно дефинисани различити облици насиља над децом, основни стручни принципи, циљеви и координирани поступци стручњака из релевантних друштвених система (социјалне и здравствене заштите, образовања, полиције и правосуђа) у заштити деце од насиља. Протокол поступања се односи на све фазе процеса заштите - од сумње на злоупотребу детета, преко пријављивања случаја, процене ризика, планирања и спровођења мера неодложне и дугорочне заштите, све до евалуације и праћења њиховог исхода.

У периоду од избора у звање ванредног професора др Јелена Срна проширује своја ранија интересовања за место и улогу стручњака у систему заштите деце од насиља, ка специфичностима едукације и супервизије (2011, Београд, Центар за права детета, стр. 194-199). професионалних ризицима и бризи о себи (2011. Београд, Центар за права детета, стр. 201-209), као и ка емпијском истраживању митова о насиљу присутних код стручњака различитих профила у просвети и

социјалној заштити (2006. Београд, Институт за психологију, стр. 117-126) и у правосуђу (2006, *Темид*, 9, 35-42).

На крају ове анализе значајно је поменути и најновије коауторске научне и стручне радове др. Јелене Срне у области психолошких и правних аспеката телесног кажњавања деце, објављене код нас (2011, *Темид*, 13, 5-15 и 37-48) и у свету - Поглавље у међународној монографији (2011, New York, Abingdon, Routledge, p. 222-233) са два издања - америчком и европском.

Учесће на пројектима

У периоду од избора у садашње звање др Јелена Срна је ангажована на више националних и међународних научних пројеката, који су завршени и који су у току.

- «CLINICAL PSYCHOLOGY IN SOUTH EASTERN EUROPE/ CLIPSEE «, Катедре за клиничку психологију Ludwig Maximilians Univerzитета из Минхена, оствареног уз подршку фондација Volkswagen Stiftung и Stability Pact for South Eastern Europe.
- „Насиље у школи“, клинички подпројекат у оквиру пројекта ПСИХОЛОШКИ ПРОБЛЕМИ У КОНТЕКСТУ ДРУШТВЕНИХ ПРОМЕНА, Института за психологију Филозофског факултета у Београду, код Министарства науке и животне средине Републике Србије, ев. број 149018, (2006-2010).
- „Психолошки аспекти помирења“ у оквиру пројекта “РАЗВОЈ АСОЦИЈАЦИЈЕ ЗА ИСТИНУ И ПОМИРЕЊЕ, Виктимолошког друштва Србије, Београд, оствареног уз подршку Fridrich Ebert Stiftung и Фонда за отворено друштво (2006-2007).
- „Детерминанте спремности за тражење професионалне психолошке помоћи и модели њиховог утицаја,, подпројекат у оквиру пројекта »ИДЕНТИФИКАЦИЈА, МЕРЕЊЕ И РАЗВОЈ КОГНИТИВНИХ И ЕМОЦИОНАЛНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА ВАЖНИХ ДРУШТВУ ОРИЈЕНТИ-САНОМ НА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ“, Института за психологију Филозофског факултета у Београду, код Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије, ев. број 179018.(2011-2014).
- „Алтернативни и посредни начини сазнања о ратним злочинима“, подпројекат пројекта РАЗВОЈ МЕТОДОЛОГИЈЕ ЕВИДЕНТИРАЊА КРИМИНАЛИТЕТА КАО ОСНОВА ЗА КРЕИРАЊЕ ЕФИКАСНИХ МЕРА ЗА ЊЕГОВО СУЗБИЈАЊЕ И ПРЕВЕНЦИЈУ, Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију у Београду, код Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије Republike, ев. број 17044, (2011-2014).
- “Fostering victim-oriented dialogue in a multiethnic society” - DEVELOPING ALTERNATIVE UNDERSTANDING OF SECURITY AND JUSTICE THROUGH RESTORATIVE JUSTICE APPROACHES IN INTERCULTURAL SETTINGS WITHIN DEMOCRATIC SOCIETIES, Пројекат Виктимолошког друштва Србије у сарадњи са University of Leuven, Belgium, код European

Commission, Seventh Framework Programme (FP7), SEC-2011.6.5-1: Conflict resolution and mediation (2012-2015).

Учешће на скуповима и предавања по позиву

У периоду од избора у звање ванредног професора др Јелена Срна је по позиву учествовала на следећим међународним и домаћим скуповима :

- Интернационални симпозијум „МИГРАЦИЈЕ У ЈУГОИСТИОЧНОЈ ЕВРОПИ ОД ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА“, Београд, 20-22 новембра 2003, Goethe Institut;

- Southeast European Regional workshop “RECONCILING FOR THE FUTURE“, Thessaloniki, Greece, 4-6 april, 2003. The Stability Pact for South Eastern Europe, The Center for Democracy and Reconciliation in Southeast Europe and The Ministry of Foreign Affairs of Greece;

- International Symposium “PSYCHOLOGY IN POST - WAR SOCIETIES“, October 14.th-16 th 2004, Department of Psychology Ludwig-Maximilians-Universitat, Munchen,

- Симпозијум „ЉУДИ ГОВОРЕ“, тема: РЕЧИ , Београд, 2003, Институт за ментално здравље

- Симпозијум „ЉУДИ ГОВОРЕ“, тема: ЧОВЕК И ЛЕК, Београд, 2004, Институт за ментално здравље.

- Симпозијум „ЉУДИ ГОВОРЕ“, тема: ПСИХОТЕРАПИЈА И ПОСИХОДИНАМИКА У СВЕТЛУ ЕДИПА И ЕЛЕКТРЕ, Београд, 2011, Институт за ментално здравље.

Шири научни и стручни ангажман

- Године 2003. Др. Јелена Срна је била члан научног одбора IX th European ISPCAN Conference on Child Abuse and Neglect, 29-31 August, 2003, Warsaw, Poland.

- Члан је редакције часописа „Темида“ од 2011.

- Члан је Друштва психолога Србије и American Psychological Association и Виктимолошког друштва Србије.

- Члан је Комисије за полагање стручних испита при Министарству за рад и социјалну политику од њеног оснивања, а од 2012. је и председник Комисије.

Оцена резултата у обезбеђивању научно-наставног подмлатка

Кроз предиспитне активности и укључивање у рад на пројектима, проф. др Јелена Срна мотивише студенте за научноистраживачки рад, о чему сведочи и њен обиман менторски рад и чланство у комисијама за одбрану научних радова на свим нивоима студија

У периоду од избора у садашње звање др Јелена Срна је била ментор у једној докторској дисертацији (рад у току), 3 магистарске тезе, 5 завршних радова на дипломским адакемским студијама (плус 2 у току) и 15 завршних радова на

основним студијама психологије (плус 1 току). Учествовала је и у комисијама за оцену и одбрану 6 докторских дисертација, 11 магистраских теза, на матичном и другим факултетима Универзитета у Београду и Новом Саду, као у 10 завршних радова на дипломским академским студијама и 62 завршна рада на основним студијама психологије на Филозофском факултету у Београду. Учествовала је и у 4 комисије за изборе у звања.

Оцена о резултатима педагошког рада

Др Јелена Срна држи наставу на свим нивоима студија психологије. На основним студијама психологије држи предавања и вежбе из обавезних предмета „Основи психотерапије и саветовања“ и „Интервенције у кризи“. На мастер студијама предаје изборне предмете : „Модалитети клиничке процене- генограм“ и „Модалитети психотерапије. породична терапија“ (теоријски део и практикум). На докторским студијама предаје изборни предмет: „Породична дисфункционалност и породична терапија“.

Педагошки рад др Јелене Срне Одељење за психологију оцењује као високо квалитетан. Наставу изводи интерактивно, подстичући не само стицање знања, већ и развој критичког мишљења и базичних професионалних ставова и вредности код будућих психолога. Са студентима комуницира квалитетно и садржајно. У извођењу наставе користи савремене технологије (аудио и видео презентације, едукативне филмове и сл.) које олакшавају студентима интеграцију знања из области психолошке науке и клиничке праксе.

Студенти су у поступку вредновања педагошки рад др Јелене Срне оцењивали високим оценама у распону од 4.38 до 5.

Оцена о ангажовању у развоју наставе и других делатности високошколске установе

Др Јелена Срна је активно учествовала у реформи студија психологије на Факултету, креирањем нових акредитованих наставних програма по којима предаје на свим нивоима студија.

Континуираним ангажманом у Комисији за обезбеђивање квалитета и самовредновање (као члан, а у периоду од 2004-2006 и као председник Комисије) допринела је развоју методологије и праксе вредновања студирања, наставе и управљања на Факултету .

Закључно мишљење и предлог комисије

Током своје дугогодишње и веома плодне каријере др Јелена Срна се континуирано бавила научним радом, истражујући психологију са теоријског и емпиријског аспекта. Академску каријеру је започела након дугогодишњег искуства у клиничкој пракси остварујући и надаље добру равнотежу између психолошке науке и струке, што је од круцијалног значаја за њен педагошки рад у области клиничке психологије као примењене науке.

На основу квантитативних и квалитативних показатеља њене научне, стручне и педагошке компетентности, остварених у периоду од избора у звање ванредног професора, може се закључити да др Јелена Срна испуњава све услове за избор у звање редовног професора прописане Законом о високом образовању, Критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду и Статутом Филозофског факултета.

Комисија зато **предлаже Изборном већу Филозофског факултета да др Јелену Срну изабере у звање и радно место РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА за ужу научну област ОПШТА ПСИХОЛОГИЈА .**

Београд, 24.07.2012

Чланови комисије:

Проф. др Миклош Биро, редовни професор
Филозофског факултета у Новом Саду

Проф. др Драган Попадић, редовни професор
Филозофског факултета у Београду

Проф. др Тамара Џамоња-Игњатовић, редовни професор
Факултета политичких наука у Београду